

Aan: fractievoorzitters provinciale staten van Utrecht

Kopie: college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht

Datum: 21 oktober 2015

Van: commissaris van de Koning
gedeputeerde Ruimtelijke Ordening en Wonen

Betreft: **vluchtelingenvraagstuk - betrokkenheid provincie Utrecht**

Status: openbaar

Het vluchtelingenvraagstuk is in alle bestuurslagen actueel: landelijk, regionaal en lokaal. We hechten eraan u op dit onderwerp goed geïnformeerd te houden. De gedeputeerde als portefeuillehouder, de commissaris tevens naar aanleiding van het verzoek aan hem als rijksorgaan. In dit memo wordt ter borging van uw informatiepositie een tijdslijn gegeven van ontwikkelingen die hebben geleid tot betrokkenheid van de provincie Utrecht.

Binnen het vluchtelingenvraagstuk in Nederland zijn de volgende vormen van opvang/huisvesting van vluchtelingen te onderscheiden: (i) de crisismoodopvang (ca. 72 uur), (ii) de noodopvang (langere periode, buiten/voorafgaand aan AZC), (iii) opvang (binnen AZCs), en (iv) de huisvesting van statushouders (na verblijf in AZC). In de regio is bestuurlijk draagvlak gevonden voor een schouder aan schouder aanpak, waarin betrokken overheden op regionale schaal samenwerken om tot oplossingen te komen. Deze regionale coördinatie en logistieke ondersteuning (zie hierna in bestuurlijke tijdslijn) richt zich momenteel met name op crisismoodopvang en noodopvang (de 'instroom').

Ook de provincie Utrecht is betrokken, de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening en Wonen nam deel aan een buitengewoon overleg vluchtelingenopvang (zie hieronder in bestuurlijke tijdslijn 13 oktober 2015 (1)) en de provinciesecretaris neemt zitting in een ambtelijke werkgroep 'Taskforce Opvang Vluchtelingen' (zie hieronder in bestuurlijke tijdslijn 19 oktober 2015). Bovendien zijn de commissarissen van de Koning door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzocht als rijksorgaan actief een bemiddelende rol te spelen in de totstandkoming van grote noodopvanglocaties per provincie (zie hieronder in bestuurlijke tijdslijn 13 oktober 2015 (2)).

- **eerdere handelingen PS:** aspecten van de vluchtelingenproblematiek zijn langsgekomen in:
  - de provinciale statenvergadering van 21 september 2015
  - de commissies BEM van 7 september 2015 en 12 oktober 2015
  - de commissie RGW van 12 oktober 2015
- **bestuurlijke tijdslijn vluchtelingenvraagstuk september / oktober:**
  - **17 september 2015:** de Directeur-Generaal Vreemdelingenzaken (hierna, de **DG Vreemdelingenzaken**) geeft aan de voorzitters veiligheidsregio aan dat er een urgent probleem is in de kortdurende opvang (i.e. crisismoodopvang) van vluchtelingen en vraagt alle Nederlandse veiligheidsregio's om hulp. Concreet: 1.500 slaapplekken voor 72 uur, inclusief verzorging. Het verzoek richt zich op locaties zoals binnen gemeenten beschikbaar vanuit het gemeentelijk proces bevolkingszorg.

- **30 september 2015:** de DG Vreemdelingenzaken spreekt in een verzoek aan alle burgemeesters, colleges van B&W en gemeenteraden van Nederland de verwachting uit dat de instroom van vluchtelingen hoog blijft en dat het beschikbaar komen van nieuwe locaties voor opvang en noodopvang door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna, het **COA**) geen gelijke tred houdt met de aantallen vluchtelingen die dagelijks in Nederland arriveren. De DG Vreemdelingenzaken stelt dat – in aanvulling op de locaties die naar aanleiding van het verzoek van 17 september via de lijn van de veiligheidsregio's reeds zijn aangedragen¹ – nu zowel wordt gezocht naar extra locaties voor crisisopvang (korte opvang van ca. 72 uur) als naar locaties voor opvang van vluchtelingen voor een wat langere duur (noodopvang). Om te voorkomen dat vluchtelingen steeds weer opnieuw moeten worden verplaatst tot zij in de reguliere opvang kunnen worden opgenomen, vraagt de DG Vreemdelingenzaken om een meer structureel gezamenlijk aanbod van gemeenten (enkele grotere locaties per veiligheidsregio, beschikbaar tot het einde van het jaar).
- **7 oktober 2015:** naar aanleiding van het verzoek van de DG Vreemdelingenzaken van 30 september convoceert de burgemeester Utrecht als voorzitter veiligheidsregio, voor een buitengewoon overleg vluchtelingenopvang op 13 oktober 2015 (zie verder daar): (i) de burgemeesters in de regio Utrecht, (ii) de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening en Wonen, en (iii) de portefeuillehouders vreemdelingenzaken van de colleges B&W.
- **9 oktober 2015:** 'torentjesberaad' over de migratiecrisis op het ministerie van Algemene Zaken met een brede vertegenwoordiging van de regering, de voorzitter van de VNG en, namens het IPO, de commissaris van de Koning in de provincie Overijssel (Bijleveld) en de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening en Wonen in de provincie Noord-Holland (Geldof).
- **12 oktober 2015:** een memo van een unitmanager van het COA aan de directeuren van de veiligheidsregio's, waarin andermaal een concreet verzoek wordt gedaan (enerzijds per veiligheidsregio's 500 noodopvangplaatsen voor een periode van 3 tot 6 maanden en anderzijds crisisnoodopvang), draagt bij aan de verwarring bij (lokale) overheden over de precieze vorm en grootte van de vraag vanuit het rijk.
- **13 oktober 2015 (1):** in de statenzaal van het huis van de provincie vindt in de ochtend een buitengewoon overleg vluchtelingenopvang plaats. Namens de provincie zijn de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening en Wonen en de provinciesecretaris aanwezig. In het overleg blijkt onder de Utrechtse bestuurders een ruime bereidwilligheid mee te denken en bij te dragen aan oplossingen in de migratiecrisis. In de regio vindt bovendien op verschillende locaties al crisisnoodopvang en noodopvang plaats. Er wordt uitgesproken als Utrechtse bestuurders schouder aan schouder te opereren. Daarnaast wordt in de bijeenkomst de behoefte uitgesproken aan nadere duiding en verheldering van vorm en grootte van de vraag vanuit het rijk.
- **13 oktober 2015 (2):** in navolging op het torentjesberaad verzoekt de minister van Binnenlandse Zaken de commissarissen van de Koning op basis van artikel 1 van hun ambtsinstructie (handelend als rijksorgaan: de minister vertegenwoordigend in de provincie) een bemiddelende rol te spelen in de totstandkoming van grote noodopvanglocaties per provincie. De commissaris van de Koning in de provincie Utrecht geeft aan in de uitoefening van zijn bemiddelende rol zoveel mogelijk aan te haken bij bestaande samenwerkingen en

---

¹ In de media (onder andere de website van RTV Utrecht) zijn overzichten bijgehouden van de gebruikte crisisnoodopvanglocaties per gemeente in onze provincie.

initiatieven in de regio. Daarover is door de commissaris van de Koning ter afstemming contact gelegd met de voorzitter veiligheidsregio.

- **19 oktober 2015:** nader vorm gevend aan de gezamenlijke regionale aanpak waarvoor in het buitengewoon overleg vluchtelingenopvang van dinsdag 13 oktober 2015 draagvlak werd gevonden, wordt onder voorzitterschap van de burgemeester Amersfoort (vice-voorzitter dagelijks bestuur veiligheidsregio) een ambtelijke werkgroep 'Taskforce Opvang Vluchtelingen' (hierna, de **TOV**) in het leven geroepen. De voorzitter TOV informeert de burgemeesters over (i) de constitutie van de werkgroep (leden: algemeen directeur veiligheidsregio Utrecht (Bos), plaatsvervangend directeur veiligheidsregio Utrecht (Frek), coördinerend gemeentesecretaris (Van Delden, IJsselstein), provinciesecretaris (Goedhart)), (ii) het verslag van een overleg met de DG Vreemdelingenzaken over vorm en grootte van de vraag vanuit het rijk, en (iii) het proces om tot een inventarisatie van opvangmogelijkheden in de provincie Utrecht te komen. Dit proces zal zich richten op meer structurele noodopvang in de Utrechtse regio (beschikbaar tot en met eind 2016). Aan de burgemeesters is een besloten proces voorgesteld op basis waarvan zo spoedig mogelijk tot een shortlist van locaties wordt gekomen. In genoemd proces zijn medeoverheden als de politie, de veiligheidsregio en de GHOR betrokken.

De ontwikkelingen volgen elkaar in dit verband snel op. Nu start een periode van inventarisatie van mogelijkheden, waarbij de verwachting is dat in november concrete uitkomsten voor bestuurlijke aanpak gereed zijn. Zorgvuldigheid en draagvlak vormen daarbij – zeker ook vanuit lokaal perspectief – kernbegrippen. Zodra daar aanleiding voor is, zullen wij u nader informeren.